

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 405/2010-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. januára 2011 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza o sťažnosti PhDr. M. P., PhD., P., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 72/2006 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo PhDr. M. P., PhD., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 72/2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Prešov prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 72/2006 konal bez zbytočných prietáhov.

3. PhDr. M. P., PhD., priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť PhDr. M. P., PhD., trovy konania v sume 454,96 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a deväťdesiatšesť centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. I. R., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2010 doručená s'ťažnosť PhDr. M. P., PhD., P. (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 72/2006.

S'ťažovateľka v s'ťažnosti okrem iného uviedla:

«Okresná prokuratúra v P. podala dňa 31. 7. 2006 na bývalého manžela s'ťažovateľky obžalobu sp. zn. 1 Pv 546/05 zo dňa 24. 7. 2006 pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 TZ a § 221 TZ na tom skutkovom základe, že dňa 26. 5. 2002 v P. v spoločnom byte po predchádzajúcom nedorozumení so s'ťažovateľkou sa tejto okrem iného vyhrážal slovami „najradšej by som Ťa zabil“, čím u nej vzbudil obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, vzhľadom na jeho predchádzajúce agresívne správanie a dňa 5. 11. 2003 o 6. 30 hod. v P., v ich spoločnom byte, po predchádzajúcej

hádke so sťažovateľkou túto fyzicky napadol tak, že ju chytil pod krk a škrtil, čím jej spôsobil pomliaždenie krku s podvrtnutím krčnej chrbtice, ktoré zranenie si vyžiadalo dobu liečenia totožnú s práceneschopnosťou v trvaní od 5. 11. 2003 do 13. 11. 2003.

Trestným rozkazom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 1 T 72/06 zo dňa 16. 8. 2006 bol uznaným obvinený Ing. F. P. za vinného pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zákona.

Obvinený Ing. F. P. podal proti uvedenému trestnému rozkazu odpor dňa 25. 8. 2006.

Okresný súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1 T 72/06 zo dňa 8. 12. 2006 uznal bývalého manžela sťažovateľky za vinného z trestného činu podľa § 197 TZ účinného do 31. 12. 2005 a trestného činu podľa § 197a TZ účinného do 31. 12. 2005.

Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 5 To 13/07-323 zo dňa 5. 9. 2007 zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 1. 4. 2010 podala sťažovateľka sťažnosť na Okresný súd Prešov. Vo vyjadrení k sťažnosti... sa uvádza, že sťažnosť sťažovateľky je čiastočne dôvodná, vzhľadom na to, že súd od roku 2008 nekonal bez zbytočných prietáhov. V súčasnosti však boli tieto prietahy v konaní odstránené a vo veci je nariadený termín hlavného pojednávania.»

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd po prerokovaní veci takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky

- na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a

- právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

bolo postupom Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 1 T 72/06 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Prešov konal vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1 T 72/06 bez prietáhov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Prešov pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie, a to vo výške 3000 EUR.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy konania.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, uznesením č. k. IV. ÚS 405/2010-12 z 28. októbra 2010 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 5. novembra 2010 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 8. decembra 2010 (sp. zn. 1 Spr0 1719/2010 doručenom ústavnému súdu 13. decembra 2010) konštatovala, že v označenej veci čiastočne došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a uviedla, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka okresného súdu ďalej ku konaniu vedenému pod sp. zn. 1 T 72/2006 okrem iného uviedla:

„... JUDr. B. T., ktorý vo veci konal v predmetnom období, na tunajšom súde už nepracuje, preto vychádzame len z vyjadrenia JUDr. M. M., ktorému bola vec pridelená dňa 6. 8. 2009.

V danej trestnej veci bola podaná obžaloba na tunajší súd dňa 31. 7. 2006, kedy bol spis pridelený JUDr. B. T. Dňa 16. 8. 2006 bol vydaný trestný rozkaz, proti ktorému podal obvinený odpor. Následne po sérii hlavných pojednávani (15. 12. 2006, 8. 12. 2006) bol dňa 8. 12. 2006 vyhlásený vo veci rozsudok. Proti tomu rozsudku podal obžalovaný odvolanie. Krajský súd v Prešove dňa 5. 9. 2007 rozhodol tak, že zrušil predmetný rozsudok

a vec vrátil Okresnému súdu na nové prejednanie veci a rozhodnutie. Spis bol vrátený na Okresný súd Prešov dňa 5. 10. 2007.

Po preložení JUDr. T. na iný okresný súd bol spis dňa 6. 8. 2009 pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. M. M. Dňa 21. 9. 2009 vydal zákonný sudca po preštudovaní spisu a rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa pokyn smerujúci k zabezpečeniu listinných dôkazov, ktoré považoval Krajský súd v Prešove za potrebné zabezpečiť pre posúdenie skutkového stavu. Uvedené listinné dôkazy povinné osoby postupne čiastočne predkladali (a to výpisy zo zdravotnej dokumentácie poškodenej – problémy so sumarizovaním dokumentácie vo vzťahu k tomu, že poškodená na vyšetrenia chodila k viacerým lekárom, ktorých existenciu súd postupne zisťoval, ergo došlo k viacerým zmenám v osobe všeobecného lekára za obdobie rokov 2001 až 2010).

Dňa 31. 5. 2010 súd nariadil hlavné pojednávanie na deň 6. 7. 2010 aj napriek tomu, že neboli zabezpečené všetky potrebné správy od dotknutých lekárov. Hlavné pojednávanie dňa 6. 7. 2010 bolo odročené pre ospravedlnenú neprítomnosť obžalovaného na deň 28. 9. 2010. Dňa 28. 9. 2010 bolo vykonané hlavné pojednávanie, ktoré bolo odročené na deň 9. 11. 2010, aj z dôvodu návrhov poškodenej na vykonanie nových dôkazov (výsluch svedkyne MUDr. K.). Dňa 9. 11. 2010 bolo vykonané hlavné pojednávanie (výsluch MUDr. K.), ktoré súd odročil pre výsluch znalca z odboru psychológie PhDr. J. na deň 23. 11. 2010.

Dňa 23. 11. 2010 bolo vykonané hlavné pojednávanie, na ktorom súd vykonal výsluch znalca PhDr. J., pričom toto následne bolo odročené na neurčito z dôvodu vyvstavšej potreby doplnenia znaleckého posudku v súlade s pokynom krajského súdu.

Z vyššie uvedenej genézy prípadu je zrejmé, že Okresný súd Prešov v predmetnej veci koná bez zbytočných prietahov, s výnimkou obdobia od októbra 2007 do augusta 2009. K dôvodom, pre ktoré zákonný sudca v predmetnom období vo veci nekonal sa nevieme vyjadriť, pretože tento sudca už na tunajšom súde nepracuje.“

Právna zástupkyňa sťažovateľky podaním z 22. decembra 2010 (doručeným ústavnému súdu v ten istý deň) oznámila ústavnému súdu, že netrvá na ústnom prerokovaní sťažnosti. K stanovisku predsedníčky okresného súdu okrem iného uviedla:

«... *Predsedníčka Okresného súdu Prešov vo svojom vyjadrení... uvádza chronológiu konania. Uvádza tiež, že Okresný súd Prešov v predmetnej veci koná bez zbytočných prietahov, s výnimkou obdobia od októbra 2007 do augusta 2009. Pričom ako ďalej konštatuje k dôvodom, pre ktoré zákonný sudca v predmetnom období vo veci nekonal sa nevie vyjadriť, pretože tento sudca už na tunajšom súde nepracuje. ...*

Z uvedeného vyjadrenia teda nepochybne vyplýva snaha okresného súdu navodiť dojem, že k prietahom v predmetnom konaní síce dochádzalo, dialo sa tak však konaním konkrétneho zákonného sudcu, ktorý už na Okresnom súde Prešov nepracuje a tak nie je ani možnosť sa k obdobiu nečinnosti vyjadriť. ...

Sťažovateľka je však toho názoru, že v konaní Okresného súdu Prešov dochádza k prietahom aj v ďalších obdobiach.

Sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní... nie je sťažnosťou proti konkrétnemu sudcovi, ale je sťažnosťou z dôvodu jej presvedčenia, že postup Okresného súdu Prešov v uvedenom trestnom konaní nesmeruje k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľke.

Je nepochybné, že súd v konečnom dôsledku nesie zodpovednosť za neprimeranú dĺžku konania zavinenú aj konaním, či skôr v konkrétnom prípade nekonaním vo veci konajúcich sudcov.

Sťažovateľka považuje za dôležitú skutočnosť, že obdobie od kedy bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi, teda 6. 8. 2009 do dňa kedy bolo nariadené hlavné pojednávanie, a to 6. 7. 2010, teda takmer rok, je neprimeraná.

Sťažovateľka považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že ako to vyplýva aj z vyjadrenia k sťažnosti predsedníčky okresného súdu zo dňa 8. 12. 2010, zákonný sudca vydal 21. 9. 2010 pokyn smerujúci k zabezpečeniu listinných dôkazov, pričom hlavné pojednávanie nariadil až dňa 31. 5. 2010 a to na deň 6. 7. 2010 aj napriek tomu, že neboli zabezpečené všetky potrebné správy od dotknutých lekárov. ...

Ako ďalej vyplýva z vyjadrenia... „dňa 23. 11. 2010 bolo vykonané hlavné pojednávanie, na ktorom súd vykonal výsluch znalca PhDr. J., pričom toto následne bolo odročené na neurčito z dôvodu vyvstávajúcej potreby doplnenia znaleckého posudku v súlade s pokynom krajského súdu.“ ...

Z vyjadrení okresného súdu... vyplýva rozpor, keďže vo vyjadrení podpredsedu okresného súdu zo dňa 26. 5. 2010 vyplýva, že súd nekonal vo veci bez zbytočných

prieťahov v období od roku 2008 do dňa 31. 5. 2010, kedy bol nariadený termín hlavného pojednávania na deň 6. 7. 2010, pričom z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu vyplýva, že súd nekonal vo veci bez zbytočných prieťahov v období od októbra 2007 do augusta 2009. ...

Krajský súd v Prešove dňa 5. 9. 2007 rozhodol tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 8. 12. 2006 a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie veci a rozhodnutie, pričom spis bol vrátený na Okresný súd Prešov dňa 5. 10. 2007.

Je potrebné zdôrazniť, že uznesenie krajského súdu, ktoré predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uvádza, je zo dňa 5. 9. 2007, a je teda nepochybné, že súd pristúpil k doplneniu znaleckého posudku v súlade s pokynom krajského súdu po viac ako troch rokoch, napriek tomu, že táto potreba vyvstala už v roku 2007. ...

Vec je súčasťou štandardnej agendy trestných senátov všeobecných súdov. Podľa názoru sťažovateľky nie je vec právne ani skutkovo zložitá, nemožno teda nijako ospravedlniť čas, v priebehu ktorého odporca vo veci právoplatne nerozhodol.

Podľa jej názoru je teda doba 4 rokov neprimeraná a ničím nezdôvodniteľná. ... Po viac ako štyroch rokoch je sťažovateľka v rovnakej právnej neistote ako na začiatku konania. ...

Sťažovateľka si vyčísluje trovy zastupovania v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, za 3 úkony právnej služby podľa ustanovenia § 11 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení: 1. Prevzatie a príprava zastupovania, 2. Sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky 3. Vyjadrenie, spolu vo výške 454,96 EUR.»

Ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04)) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka (strany) súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6

ods. 1 dohovoru, ústavný súd, vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o obžalobe proti bývalému manželovi sťažovateľky pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Trestného zákona a podľa § 221 Trestného zákona, konštatuje, že vec je súčasťou štandardnej agendy všeobecných súdov a nie je právne ani skutkovo zložitá. V žiadnom prípade nemožno ospravedlniť skutočnosť, že okresný súd nerozhodol ani po uplynutí 4 a pol roka od podania obžaloby a napadnuté konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené.

2. Správanie sťažovateľky ako poškodenej v tomto konaní je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd na základe obsahu súdneho spisu, vyjadrení predsedníčky okresného súdu i sťažovateľky dospel k záveru, že správanie sťažovateľky nezapríčinilo žiadne zbytočné priesťahy a ani spomalenie postupu okresného súdu spôsobom, ktorý by nebol v súlade s Trestným poriadkom.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo sťažnosti, ako aj z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že Okresná prokuratúra P. podala 31. júla 2006 na bývalého manžela sťažovateľky obžalobu.

Trestným rozkazom okresného súdu č. k. 1 T 72/06-263 zo 16. augusta 2006 bol obvinený uznaný vinným z trestného činu podľa § 197a Trestného zákona účinného do 30. júna 2002 a vinným z trestného činu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Obvinený podal 25. augusta 2006 proti uvedenému trestnému rozkazu odpor.

Okresný súd rozsudkom č. k. 1 T 72/06-299 z 8. decembra 2006 uznal bývalého manžela sťažovateľky za vinného z uvedených trestných činov.

Obvinený sa odvolal na Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd uznesením č. k. 5 To 13/07-323 z 5. septembra 2007 zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol z krajského súdu vrátený 5. októbra 2007 okresnému súdu. V odôvodnení uznesenia krajský súd okrem iného uviedol:

„Odvolací súd vyvodil záver, že rozsudok bol vyhlásený predčasne, pretože skutkové zistenia sú nejasné a sú tu pochybnosti o ich správnosti (pochybenie pri vykonaní znaleckého dôkazu ako aj o správnosti skutkových okolností, o ustálení skutkových zistení, neobjasnenie motívu správania sa poškodenej, pozn.). Na podklade tohto záveru odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku a okresnému súdu podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V rámci nového prejednania veci pred súdom bude potrebné, aby okresný súd zabezpečil výpis zo zdravotnej dokumentácie poškodenej... na objasnenie skutkových okolností je znovu nevyhnutné opätovne vypočítať poškodenú... Okresný súd bude povinný predvolať k výsluchu i znalca...

Aj napriek zrušeniu napadnutého rozsudku v celom rozsahu z dôvodov vyššie uvedených si odvolací súd k výroku o treste aj v tomto štádiu konania dovoľuje poznamenať, že napadnutý rozsudok trpel chybami, ktoré spočívajú v použití Trestného zákona s účinnosťou do 30. 6. 2002, do 30. 11. 2003 a do 31. 12. 2005.“

Po vrátení spisu okresnému súdu bol tento súd v období od 5. októbra 2007 do 6. augusta 2009 vo veci nečinný.

Po preložení zákonného sudcu bol spis v označenej trestnej veci pridelený 6. augusta 2009 na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. M .M.

Okresný súd vydal 21. septembra 2009 pokyn na zabezpečenie listinných dôkazov, ktoré považoval odvolací súd za potrebné na posúdenie skutkového stavu a ktoré povinné osoby postupne predkladali okresnému súdu.

Sťažovateľka podala 3. marca 2010 okresnému súdu návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania a požiadala okresný súd o vyžiadanie jej zdravotnej dokumentácie od jej ošetrojúcich lekárov.

Sťažovateľka podala 1. apríla 2010 predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Okresný súd vo svojom vyjadrení z 26. mája 2010 uviedol, že sťažnosť sťažovateľky je čiastočne odôvodnená.

Okresný súd ďalej nariadil 31. mája 2010 pojednávanie na 6. júl 2010 aj napriek tomu, že neboli zabezpečené všetky potrebné dôkazy. Pojednávanie nariadené na 6. júl 2010 okresný súd z dôvodov ospravedlnenej neprítomnosti obžalovaného odročil na 28. september 2010.

Okresný súd uskutočnil 28. septembra 2010 hlavné pojednávanie, na ktorom predvolaný súdny znalec vopred ospravedlnil svoju neúčast' a ktoré bolo odročené aj z dôvodu návrhov sťažovateľky na nové dokazovanie (výsluch označených svedkov).

Okresný súd uskutočnil 9. novembra 2010 hlavné pojednávanie, na ktorom vykonal výsluch svedkyne MUDr. B. K. a ktoré odročil na 23. november 2010 na výsluch znalca z odboru psychológie.

Na pojednávaní uskutočnenom 23. novembra 2010 okresný súd vypočul znalca z odboru psychológie a odročil pojednávanie na neurčito z dôvodov doplnenia znaleckého dokazovania.

Vychádzajúc z uvedeného a so zreteľom na doterajší priebeh napadnutého konania, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené ani po 4 a pol roku od jeho začatia, pričom z tejto doby okresný súd vykazuje takmer dva roky nečinnosti v období po zrušení jeho rozsudku odvolacím súdom, t. j. od 5. októbra 2007 do 6. augusta 2009, bez ústavne akceptovateľných dôvodov, ale aj ďalšie kratšie obdobia neefektívnej činnosti v rámci procesu zabezpečovania dôkazov v období po 21. septembri 2009, ako aj neefektívne nariaďovanie niektorých pojednávaní po 31. máji 2010, ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu sp. zn. 1 T 72/2006 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu

základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 72/2006 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, keďže sa domnieva, že *„doba, ktorá uplynula od podania obžaloby až doposiaľ, teda doba 4 rokov je neprimerane dlhá a ničím neospravedlniteľná a nezdôvodniteľná“*.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý si vyžaduje

nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 1 T 72/2006 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľky nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sťažovateľke sumu 2 500 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním advokátkou JUDr. I. R., K. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2009, ktorá bola 695,41 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2010. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, spísanie sťažnosti a vyjadrenie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 382,32 € (za tri úkony právnej služby po 120,23 € a 3 x 7,21 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky), zvýšenej o 19 %, keďže právna zástupkyňa je platiteľkou dane z pridanej hodnoty, t. j. o 72,64 €). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 454,96 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2011